

NÓGRÁD VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Beszámoló az Agrárminisztérium részére
a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály által
2025. évben végzett
hatósági ellenőrzésekről

Készült: 2026. január 27.

Jóváhagyta:

dr. Szabó Sándor
főispán

A hatósági ellenőrzések lefolytatásáról szóló beszámolási kötelezettségre vonatkozóan a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 28. § (3) bekezdés rendelkezése szerint a fővárosi és vármegyei kormányhivatal ellenőrzési jelentést készít, és megküldi a szakmai irányító miniszternek az ellenőrzési időszakot követő 30. napig.

E kötelezettség teljesítése érdekében a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály az Agrárminisztériumot, mint szakmai irányítót a szervezeti egységei által növény- és talajvédelmi, halgazdálkodási, vadászati, valamint földművelésügyi hatósági jogkörben, 2025. évben lefolytatott hatósági ellenőrzésekről, azok tapasztalatairól az alábbi beszámolóval tájékoztatja.

I.

Földművelésügyi Osztály

2025. évben termeléshez kötött extenzív és intenzív gyümölcsültetvény támogatáshoz kapcsolódóan 202 parcella esetében 77 ügyfél volt érintett. Azon kérelmekhez kapcsolódóan, melyek esetében a jogszabályban előírt éven belüli ellenőrzésnek meg kellett történni, a helyszíni szemle lefolytatásra került a hatósági bizonyítvány kiállításához.

Gyümölcsültetvény telepítési hatósági jogkörben 2025. január elsejét követő telepítési szándék bejelentés 4 db volt. Az ellenőrzések ezen esetekben teljes körűen megvalósultak, jogszabálysértést nem tárt fel a hatóság.

Agrárkár-enyhítés, hatósági helyszíni ellenőrzés: A 27/2014. (XI.25.) FM rendelet 4. § (1) bekezdése alapján 2025. évben elektronikus káresemény bejelentő felületen összesen 281 db mezőgazdasági káresemény bejelentés történt, 2009 parcellát érintően, bejelentett terület 13.467 ha volt, melyből 9.414 ha-on került sor helyszíni szemlére. A feladat határidőben történő ellátásának feltételei (személyi, tárgyi, műszaki) biztosítottak voltak. Az informatikai háttér (KMTR mint szakrendszer, tablet) több esetben problémát okozott, a szakrendszer nehezen vagy egyáltalán nem volt elérhető, ami időnként az ellenőrzés félbehagyásához vagy megismétléséhez vezetett.

A 27/2014. (XI.25.) FM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a mezőgazdasági termelőknek elektronikus kérelembenyújtó felületen – tárgyév november 30-ig – kárenyhítő juttatás iránti kérelmet lehetett benyújtani az agrárkár-enyhítő szervhez (Magyar Államkincstár). Ezek a kérelmek adminisztratív ellenőrzésre az agrárkár-megállapító szerv részére kerültek átadásra elektronikus úton. 2025-ös kárenyhítési évben 133 db kárenyhítő juttatás iránti kérelem érkezett, a kérelmek adminisztratív ellenőrzése folyamatban van.

A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV.9.) AM rendelet alapján, az elháríthatatlan külső ok (vis maior) elismerésére irányuló I. fokú eljárásban a mezőgazdasági üzem földterületét érintő természeti csapás tekintetében, az agrárkár-megállapító szervként a Földművelésügyi Osztály, mint szakhatóság működik közre. 2025. évben 1 ügyfelet érintően adott ki a szakterület szakhatósági állásfoglalást, a megkereső hatóság részére.

Haltelepítés ellenőrzésére 4 halgazdálkodásra jogosult bejelentése alapján került sor. Szabálytalanságot nem észlelt a hatóság, a kihelyezést szakszerűen végezték. Ökológiai célú szelektív halászat ellenőrzésére 1 esetben került sor. A kutatást végző halászati engedélye, a halászhoz használt halászgép érintésvédelmi és nyilvántartási igazolása a helyszínen bemutatásra került. 3 horgászverseny ellenőrzése valósult meg. Az ellenőrzés szabálytalanságot nem talált, 2 esetben került sor anyahal befogás ellenőrzésére, valamint 2 helyszínen a horgászat szabályainak és személyi feltételeinek betartása került ellenőrzésre.

II.

Növény- és Talajvédelmi Osztály

Az Agrárügyi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Szervezeti és Működési Szabályzata, Ügyrendjében foglaltaknak megfelelően végezte munkáját, a 2025. évi Hatósági Ellenőrzési tervhez igazodva az ellenőrzési feladatokat vármegyei illetékességgel az alábbiak szerint látta el.

Növényvédelmi szakterület

A növényvédő szerek, mint veszélyes anyagok forgalmazóinál tárgyévben 56 ellenőrzés lefolytatására került sor. Az ellenőrzések során a növényvédelmi felügyelők vizsgálták a forgalmazás személyi és tárgyi feltételeinek meglétét, valamint a forgalmazott készítmények csomagolástechnikai előírásoknak való megfelelését, illetve, hogy a szavatossági időn túl nem történik-e forgalmazás. A tapasztaltak szerint vármegyénkben a növényvédő szer forgalmazás személyi és tárgyi feltételei valamennyi vizsgált kereskedelmi egységben a jogszabályoknak megfelelően adóttak, 1 esetben, azonban kötelezni kellett az ügyfelet az elkülönítetten tárolt lejárt szavatosságú növényvédő szerek elszállítására. A vármegyében működő valamennyi növényvédő szer forgalmazó vállalkozás ellenőrzésre került. Termésmnövelő anyagot minőségi ellenőrzés céljából 6 alkalommal mintázott az osztály. Növényvédő szer mintavétel 4 alkalommal történt. A termésmnövelő anyagok és a növényvédő szerek esetében sem tapasztalt a hivatal hatóanyag eltérést vagy toxikus elem szennyezést, ezért hatósági eljárások sem indultak.

Engedélyköteles termékek felhasználásának termőhelyi ellenőrzését az osztály munkatársai ~~15~~ 24 alkalommal végeztek. Az ellenőrzések megállapításai alapján egy esetben vált szükségessé hiánypótlás (permetező gép műszaki alkalmasságával kapcsolatos dokumentáció tárgyában).

A növényvédő szerek felhasználásával és tárolásával összefüggésben telephelyi (KM/F, ellenőrzésekkel együtt) ellenőrzést 37 esetben végezett a hatóság. A helyszíni szemlék megállapításai alapján, 2 esetben kellett figyelmeztetésben részesíteni az ügyfelet növényvédelmi adminisztrációs kötelezettség elmulasztása tárgyában. Az integrált növényvédelem alapelveinek betartása vonatkozásában nem volt megállapítható hiányosság.

Károsítók elleni védekezési kötelezettség betartásának ellenőrzése

A szomszédos mezőgazdasági termelést veszélyeztető, ill. allergén hatású gyomnövények (nem parlagfű) elleni védekezési kötelezettség elmulasztása miatt 65 ellenőrzés (a visszaellenőrzések számával együtt) történt, részben közérdekű bejelentések alapján. A megállapítások eredményeként tárgyévben 48 esetben indult gyommentesítési kötelezettség elmulasztása tárgyában hatósági eljárás. Az értesítési irat átvételét követően 34, míg a felszólító végzés közlését követően további 8 ügyfél tett eleget mentesítési kötelezettségének, csupán 6 esetben vált szükségessé növényvédelmi bírság kiszabása az önkéntes teljesítés elmaradása miatt, 550.000 Ft összegben. A szőlő arany színű sárgaság betegség terjedésének megakadályozása miatt, 209 elhanyagolt szőlő ültetvényrel és bozóttal borított parcella ellenőrzése történt meg. Az ellenőrzések nyomán 13 ügyfél 38 ha kiterjedésű műveletlen állományát érintették a védekezésre kötelező határozatok, míg 119 tulajdonoshoz kapcsolható 45 ha területet érintő információ rendszerezett formában átkerült a jogkörében és anyagiakban megerősített illetékes hegybíróhoz.

Az ingatlanügyi hatóság által beazonosított parlagfűvel fertőzött területek kapcsán 51 helyrajzi számot érintően 106 ha nagyságú területen indítottunk hatósági eljárást. 29 esetben, összesen 77 ha nagyságú területen közérdekű védekezés elrendelésére is szükség volt. Az elvégzett közérdekű védekezések minden esetben visszaellenőrzésre kerültek fényképfelvételekkel is dokumentáltan. Parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztásával összefüggésben összesen 1,83 millió Ft növényvédelmi bírságot szabott ki a hatóság.

Növényi termék ellenőrzés

Az élelmiszer-előállítással és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomon követhetőségről szóló 3/2010 (VII.5) VM rendelet alapján az első magyarországi tárolási helyen történő import áruk bejelentése 11 esetben érkezett. Ennek nyomán 3 vizsgálat történt, a vizsgált termékek megfelelő minőségűek voltak.

Tárgyévben összesen 213 ellenőrzésre került sor. Az ellenőrzések keretében 321 db zöldség- ill. gyümölcs tétel (170 db hazai, 110 db tagállami és 41 db 3. országból származó) vizsgálata történt meg.

Az ellenőrzött 321 zöldség-gyümölcs tétel közül 304 db megfelelőnek minősült, 17 db kifogásolásra került.

Az eljárás alá vont tételekhez kapcsolódó eljárásokban összesen 263.648 Ft élelmiszer ellenőrzési bírságot, 250.000 Ft élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot, 68.800 Ft eljárási költséget, valamint 1 db figyelmeztetést állapított meg a hatóság.

Laboratóriumi vizsgálatra 49 db mintavétel történt (3 db radioanalitikai, 5 db mikrobiológiai, 1 db alfa-szolanin, 2 db nitrát 38 db növényvédőszer-maradék vizsgálat). 2025-ben 2 db minta kifogásolt volt (magas nitrát és alfa-szolanin tartalom), az ügyfelek figyelmeztetésben részesültek.

Növény-egészségügyi ellenőrzések

Növény-egészségügyi hatósági ellenőrzéseket 229 alkalommal végeztek a növényvédelmi felügyelők. A termelők az ide kapcsolódó tevékenységüket szabályosan végezték, a zárlati intézkedésekben foglaltakat betartották, a korábbi években tapasztaltakhoz hasonlóan, új hatósági intézkedése meghozatalára nem volt szükség.

Őszi búza hatósági mintavétele 31 esetben történt (26 *Fusarium* spp. 5 *Tilletia* spp. vizsgálat). Áruburgonya táblák és tárolók hatósági növény-egészségügyi ellenőrzése 2 esetben történt meg. Faanyag hőkezelő üzemek éves hatósági ellenőrzésére 2 esetben került sor.

Szőlő arany színű sárgaság fitoplazma mintavétel 70 esetben történt szőlőből mentes eredménnyel. Ugyanezen kórokozóra 5 db iszalag minta került megvételre melyből 2 db – ban megtalálható volt a kórokozó. Hatósági intézkedés nem vált indokoltá.

Víz mintavétel: *Ralstonia solanacearum* vizsgálatra 51 vízmintából 14 db volt fertőzött. A mintavételi helyeken az öntözési tilalom 2009-től a mai napig még fenn áll a zárlati kórokozó jelenléte miatt.

Gyümölcs, dísnövény és erdészeti szaporítóanyag és vetőmag előállítás, ill. forgalmazás ellenőrzése 23 alkalommal történt, a forgalmazás a vármegyénkben helyhez kötött forgalmazóknál minden esetben jogszerűen zajlott. Szaporító- és ültetési anyag növényültetvény ellenőrzése forgalmazó helyeken 34 esetben történt meg. Növényültetvény hiánya miatt 1 ügyféllel szemben figyelmeztetés szankciót alkalmazott a hatóság.

Növény-egészségügyi export vizsgálatból 13 db történt. Növény-egészségügyi pre-export vizsgálatra 2 esetben került sor.

Talajvédelmi szakterület

A talajok fenntartható használatára vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzésére tárgyidőszakban 41 ellenőrzés történt.

Az európai uniós támogatások feltételrendszeréhez kapcsolódóan az osztály munkatársai 10 alkalommal Feltételelenség keretében végeztek ellenőrzéseket. Az AKG/ÖKO ellenőrzésekhez kapcsolódóan 16 esetben került sor mintavételre. Sajnos a laboratóriumi műszerek meghibásodása miatt, az eredmények jelentős része több mint 5 hónap elteltével sem érkezett meg.

Lakossági bejelentés alapján 5 alkalommal kellett talajvédelmi hatósági ellenőrzéseket lefolytatni. Off-road tevékenység miatt 300.000 Ft talajvédelmi és 150.000 Ft végrehajtási bírság megállapítására került sor, valamint megtörtént az alapvető jogok biztosának és a Nógrád Vármegyei Főügyészség tájékoztatása is. Engedély nélküli mezőgazdasági tereprendezés miatt

150.000 Ft talajvédelmi bírság kiszabása történt. Engedélyezési eljárásokban szakhatóságként való működés során, valamint szakkérdés vizsgálatához kapcsolódóan 26 esetben végezett a szakterület ellenőrzést, melynek során valamennyi esetben jogszabályoknak való megfelelést tapasztalt.

III.

Összegzés

A lefolytatott helyszíni ellenőrzések alapján a feltárt jogsértő állapotok száma arányosan nem emelkedett. Azokban az esetekben, ahol a jogszabály lehetővé teszi, a bírság kiszabása szankció helyett figyelmeztetést alkalmazott a hatóság.

Az ellenőrzések tehát hasznosnak bizonyultak, mivel egyrészt segítették a hatóságot az egyes ügyfelek tevékenységi körülményeinek megismerésében, másrészt az érintettek a mindennapokban érezhették a hatóság segítő jellegű együttműködését és figyelmét, valamint a tett intézkedések eredményeképpen javult az általuk folytatott tevékenység jogszerűsége, nőtt az ügyfelek önkéntes jogkövetési hajlandósága.

Készítette

Dr. Szabó Sándor főispán nevében és megbízásából:

dr. Papp Szilárd
főosztályvezető